

Huis van het
Nederlands
BRUSSEL

► BEOORDELINGSINSTRUMENT TAALNIVEAU CURSUSMATERIAAL

Aan: werkgroep EIF van de opleiding TKO kinderczorg

Van: Katleen

september 2011

1 BEPALEN VAN HET GEWENSTE TAALNIVEAU PER CURSUS

Het taalniveau van de cursussen kinderczorg sluit aan bij het taalniveau van cursisten (instap 2.3):

- Voor de *startmodules* betekent dit dat de cursusteksten beantwoorden aan de talige tekstkenmerken van module 2.3
- Voor de *gevorderde modules* betekent dit dat de cursusteksten beantwoorden aan de talige tekstkenmerken van module 2.4

Richtgraad 5	module 5				
Richtgraad 4	module 4.2				
Richtgraad 3	module 3.2				
Richtgraad 2	Module 2.4			Cursus met talige kenmerken module 2.4	Instap RG 3.1
	module 2.3		Cursus met talige kenmerken module 2.3		
	module 2.2	Instap RG 2.3			
	module 2.1				
Richtgraad 1	module 1.2				
	module 1.1				
		Instream niveau cursist	Startmodules	Gevorderde modules	Uitstream niveau cursist
			Talige eisen van de opleiding		

2 DE TEKSTKENMERKEN VAN DE LEESTEKSTEN MET TAALNIVEAU MODULE 2.3 EN MODULE 2.4

De te lezen teksten van de opleiding kinderopvang van CVO Brussel hebben de volgende kenmerken:

Voornaamste tekstkenmerken	OK	Niet OK
ze zijn bij voorkeur authentiek		
de inhoud hebben betrekking op de directe leef-, werk- en leersituatie van de cursist		
de inhoud zijn concreet, eenvoudig, voorspelbaar en vertrouwd		
de informatie kan <i>occasioneel</i> impliciet worden aangeboden		
ze zijn relatief kort		
de tekststructuur is duidelijk		
betekenisrelaties zijn soms impliciet aangegeven		
ze zijn geschreven in de standaardtaal (geen dialect)		
ze kunnen occasioneel variaties in stijl en registers bevatten		
het leestempo is redelijk vlot		
ze worden visueel ondersteund		
ze worden in de oorspronkelijke lay-out weergegeven		

3 DE LEESCOMPETENTIES VAN DE CURSISTEN MET TAALNIVEAU MODULE 2.3 EN MODULE 2.4

De cursist kan:

- de **ondersteunende kennis** gebruiken die nodig is om de leestaak uit te voeren
 - woordenschat en grammatica / notions en fonctions
 - spelling/interpunctie
 - taalregister (formeel en informeel)
 - de socioculturele aspecten (sociale conventies en gebruiken, basiskennis van traditionele moedertaallanden)

- bij de voorbereiding en de uitvoering van de leestaak vrij vlot de nodige **leerstrategieën** (cognitief en metacognitief) toepassen
 - het leesgedrag afstemmen op het leesdoel (o.m. skimmen en scannen)
 - hypothesen formuleren over de inhoud en bedoeling van de tekst
 - relevante voorkennis oproepen en gebruiken ook via ICT)
 - de tekstsoort herkennen
 - de structuuraanduiders interpreteren

- gebruik maken van redundantie
- bij de voorbereiding en de uitvoering van de leestaak vrij vlot volgende **communicatiestrategieën** (o.m. compenserende strategieën) toepassen
 - proberen de betekenis van ongekende woorden af te leiden uit de context
 - gebruik maken van ondersteunend visueel materiaal
 - hulpbronnen raadplegen (traditionele en elektronische)
- bij de voorbereiding en uitvoering van de leestaak **reflecteren** op de eigenheid van schrijftaal. Dit betekent dat hij
 - inzicht heeft in de eigenheid van geschreven taal
 - het onderscheid kan maken tussen verschillende tekstsoorten
- De cursist is bij de uitvoering van de leestaak **bereid** om
 - geconcentreerd te lezen
 - zich in te leven in de socioculturele wereld van de tekst
 - zich niet te laten afleiden als hij in een tekst niet alles begrijpt (weerbaarheid)
 - te reflecteren op zijn leesgedrag
 - andere teksten in de doeltaal te lezen

4 WELK TAALGEBRUIK IS MOGELIJK?

Het is de bedoeling dat de cursist alle grammaticale aspecten beheerst wanneer hij de laatste module van richtgraad 2 beëindigt. Dit betekent dat de cursist tijdens de opleiding regelmatig nog grammaticale correcties nodig zal hebben om zo tot een betere taalbeheersing te komen. In richtgraad 3 en 4 komt de grammatica immers enkel occasioneel en functioneel aan bod.

5 HET ONDERSCHIED TUSSEN MODULE 2.3 EN MODULE 2.4

Cursisten met een instapniveau richtgraad 2.3 kunnen teksten lezen met de volgende tekstkenmerken:

Voornaamste tekstkenmerken module 2.2
ze zijn semi-authentiek of authentiek
de inhouden hebben betrekking op de directe leef-, werk- en leersituatie van de cursist
de inhouden zijn concreet, eenvoudig, voorspelbaar en vertrouwd
de informatie wordt expliciet aangeboden
ze zijn kort
de tekststructuur en samenhang zijn doorzichtig
ze zijn geschreven in standaardtaal, het woordgebruik behoort tot het standaard schrijf- en spreektaalregister
ze kunnen occasioneel variaties in stijl en registers bevatten
het leestempo is laag
ze worden visueel ondersteund

Het taalniveau van de teksten uit de opleiding (tekstkenmerken van module 2.3) ligt hoger. Dit betekent dat de cursisten geleidelijk aan leren om deze moeilijkere teksten te lezen.

Idealiter zijn de teksten uit de startmodules van de opleiding redelijk kort en wordt de informatie nog zoveel mogelijk expliciet aangeboden. Zo kunnen de cursisten de teksten met een hoger taalniveau geleidelijk leren lezen.

De tekstkenmerken van teksten met taalniveau module 2.3 en module 2.4 zijn hetzelfde. In module 2.3 komen de cursisten voor het eerst met teksten met deze tekstkenmerken in contact. In module 2.4 beheersen de cursisten in zekere mate het lezen van deze teksten en worden de leesvaardigheden verder uitgediept. We spreken dus van een continuüm waarbij de teksten uit module 2.3 gradueel moeilijker worden. Deze tendens zet zich verder bij de teksten uit module 2.4.

6 BRONNEN

<http://ond.vlaanderen.be/dvo/volwassenen>

<http://www.pov.be/documenten/leerplannen/187.pdf>

http://taalunieversum.org/onderwijs/publicaties/gemeenschappelijk_europees_referentiekader/gemeenschappelijk_europees_referentiekader.pdf

